

LO CRIT DE LA PATRIA.

SETMANARI TRADICIONALISTA ILUSTRAT.

PREUS DE SUSCRIPCIÓ:

BARCELONA, 6 mesos.	3	pesetas.
PROVINCIAS, 6 »	3.75	»
» Un any.	7.50	»

ULTRAMAR Y EXTRANGER.

Un any. 15 pesetas.

NUMERO CORRENT: 10 CÉNTIMS.

ADMINISTRACIÓ:

PALLA, 31, LLIBRERÍA

LA PROPAGANDA CATALANA

25 exemplars: 2 pesetas.

NUMERO ATRASSAT: 15 CÉNTIMS.

AVIS.

Essent molt lo número de subscriptors que están atrassats de pago, se 'ls suplica que 'l fassin prompte efectiu, si no volen veurers privats de rebre los números de LO CRIT DE LA PATRIA.

AGENCIAS MATRIMONIALS.

Si el necio aplaude, peor.

Ja no es lo corresponsal de *El Imparcial*, senyor Ortega Munilla, qui dedica elogis apassionats á Don Carlos.

Ja no es un sol cronista lliberal lo que ofereix l'expectacle insòlit de prescindir d'apassionaments y mesquindats y fa justicia á las qualitats del august Representant de la bandera tradicionalista; ja son dos, tres y no sabem quants los que ab la mateixa ploma de que 's serveixen pera defensar lo Liberalisme, elogian ab apassionadas frases á Don Carlos de Borbon.

¡Cas imprevisit é inexplicable 'l que 's presenta á nostra consideració!

Escriptors que sempre han fet crua guerra á nostras ideas y als homes que las defensan; periodistas subvencionats per publicacions que jamay han acceptat com á bonas nostras teorías, ans las han impugnats ab armas més ó menos nobles, dedican son talent y la seva imaginació á idealisar lo que constantment ridiculisen, y á enlayrar lo que sens trevas pissotejaren.

¿Quin será 'l móvil que impulsí á lliberals de sempre á declarar-se simpatisadors de nostre Jefe y quasi de nostra bandera? ¿Que per

ventura han reconegut que estaban equivocats y tractan de desfer lo fet, de retornar la honra que pretengueren robar ab sos escrits ó volen destruir las preocupacions que habían popularisat ab las sevas ridiculas sátiras, mias més que de la convicció, de l'apassionament del sectari que no repara en los medis empleats sempre que logri 'l fi de posar en ridicul al enemich?

Res d'aixó pot ser, per la senzilla rahó de que ni un sol dels aludits ha fet confessió de las sevas passadas culpas, que culpas son, y gravíssimas, emplear ó deixar que impunement altres emplein la injuria y la calumnia pera combatre al enemich indefens; ni s'han retractat dels seus errors, ni menos han donat pública satisfacció als ofesos, ó en fi, pera dirho en pocas paraulas, cap d'aqueixos ha deixat d'esser lliberal.

L'elogi del enemich, se 'ns dirá, es lo millor elogi. Conformes, pero en determinadas circunstancias.

Nosaltres som dels que sempre hem concedit gran valor á las confessions arrancadas al adversari devant de l'evidencia; pero á confessions saltadas, si se 'ns permet la paraula, ó sia á las fetas sens estudi ni càlcul, y no á las que 's poden creure fillas d'un plan maquiavélich, que pot ser no tingui altre objecte que destruir al enemich á qui s'elogia.

Y sinó, meditin nostres amichs, y diguint-nos si té explicació satisfactoria que ab rara simultaneitat s'haigín posat á fer propaganda carlista (!) periódichs reconegudament lliberals, sostinguts per lliberals y escrits per homes que 's glorian ab lo dictat de lliberals.

¡Té molt que veurer, que ara sens més ni més nos surtin desintessats protectors que s'empenyan en fer simpáticas á sos lliberals lectors las figuras que son personificació vivent

de las ideas anti-liberals! No 'ns farán creure aqueixos senyors que 'ns volen bé, afavorintnos avuy ab ramells d'olorosas flors que no poden menos que contenir lo venenós alé del tals amich, del adversari desleal.

Molt alt y molt clà ho hém dit y ho repetim: si 'ls elogis aislats d'un Ortega Munilla podriam creuerlos innocents, leals é inofensius, no 'ls considerém ja tals després que á ells s'han juntat los de la Sra. Pardo Bazan, escriptora que may ha pertenescut á nostra escola, ni 'ls del corresponsal de *El Noticiero Universal*, periódich fundat pél Sr. Peris Mencheta, reporter, com es sabut, de *La Correspondencia de España*, de quin periódich es sucursal lo que veu la llum en Barcelona ab lo nóm avans citat.

Ab franquesa ho hem de confessar: en altres circunstancias nos haurian entusiasmat los escrits á que aludim, mes en las presents, los hem vist ab prevenció, rezel y disgust, pues nos sembla que obeheixen á un plan premeditat y que á tenir éxit portaria la divisió entre 'ls bons tradicionalistas.

Y tan com á nosaltres nos ha donat pena llegir tan apassionats, per més que justos, elogis de Don Carlos, Donya Margarida, Don Jaume, sí, senyors, també de Don Jaume, y de las Infantas per part de lliberals cronistas, redactors ó colaboradores de periódichs lliberalíssims, hem vist ab no menos sorpresa y sentiment com alguns de nostres amichs, y hasta algun periódich de nostra comunió, han entonat cants d'alegría acceptant com á bonas y corals las falsas alabansas d'aqueixos falsos fills pródichs.

Encara que sigui trist tenirho que consignar, no hi ha per qué fiarse d'aqueixos escriptors mitj lliberals, mitj conservadors, que no habent may aplaudit nostres procediments y teorías, comensan avuy no per cantar las exce-

lencias d' aquéstas, com fora procedent si obressin ab senceretat, sino dedicant lloansas á nostre Jefe y á la Real Familia, pero d' un modo particular á... Don Jaume...

¿Qué més natural, dirán alguns, que reconeixen las qualitats de D. Carlos y de Donya Margarida, y també del seu fill?...

¿Sí? Pues precisament aquí es ahont creyém veurer, y mols hi veuben lo *quid* de la cosa; tant, es nostra opinió que cap dels publicistas á que hem aludit ha acertat al donar títul á sos articles que tots y cada un d' ells degué anomenarse *Agencia de Matrimonios*.

Ja 'ns poden entendre nostres lectors.

Con que, estiguém previnguts contra las maquinacions dels nostres enemichs, y no perdém de vista lo célebre vers de la famosa fábula, que diu que 'l pitjor aplauso es lo del neçi.

Aixó sens que volguém suposar que mereixin tal calificatiu la escriptora y 'ls dos escriptors citats: al contrari; 'ls creyém molt llarchs, molt llestos y molt *cucos*, y tot lo més lo designariam ab lo nom de *agentes de bodas reales*.

F. de P. O.

UNA GLORIA CATALANA.

«Si la democracia moderna fuese cristiana, tendría en san Pedro Claver á uno de sus más ilustres héroes.»

Apéndice á la vida del Sant (1).

No es sols gloria catalana sant Pere Claver, sino que ho es espanyola y de tota la humanitat.

A la manera d' un altre Xavier, la seva vida va ser un continuat apostolat, pero apostolat heróich, apostolat de sufriment, apostolat sens igual en las vidas dels ilustres catequisadors de la insigne Companyia de Jesús, que ab tan gran número conta d' entre 'ls seus fills los que s' han sacrificat per la salvació dels infiels.

Quaranta anys passá Claver en las Américas, y en aqueix transcurs convertí més de tres cents mil negres, y d' aquí l' hermós apelatiu ab que es conegut: lo d' Apóstol dels Negres.

Las armas de sant Pere Claver, com las de tots los missioners católichs, eran las del exemple y de la persuassió; pero encara n' esgrimia altres més irresistibles, que consistían en auxiliar en las més asquerosas y repugnants enfermetats á aquells infelissos esclaus, víctimas de la falta d' aliments, dels mals tractes y del rigor del clima.

Y no 's contentaba ab assistir als malalts de peste y d' altres enfermetats infecciosas; cuydaba igualment als que tenían asquerosas llagas, las quals xuclaba... Sí, aixó que á nosaltres nos causa pena y repugnancia sols al dirho, ell ho executaba al peu de la lletra.

¡Hermosa missió la del catequista católich, que no esperant altre premi que lo que pot trobar en lo cel, aixís se sacrifica per sos semblants!

¡Apostolat sublim, heróich, incomparable 'l de Pere Claver estimant als Negres d' América com á propis fills, més que fills, perque cap de nosaltres arribaria pot ser al extrém de posar la boca en la llaga d' un fill seu!

(1) Luxosíssima y complerta edició que acaba de donar á llum la casa Subirana d' aquesta ciutat, y que ha escrit l' ilustrat Jesuista P. Solá.

Molt be deya l' immortal Pio IX que la vida de Sant Pere Claver era la que més l' havia conmogut y admirat d' entre las de tots los sants, perque efectivament pot ser en cap de ellas se trobarian testimonis tan eloqüents del punt ahont pot arribar l' heroisme d' un hom, si obra mogut per la fé en Deu y amor al próxim.

Sant Pere Claver es espanyol, Sant Pere Claver es catalá, es fill de nostra terra; y n' obstant, trist es dirho, pero la nostra generació que tal afany mostra en dignificar la memoria dels fautors de més ó menos heróicas proesas, no ha pensat encara en alsar un monument que perpetúi 'l recort del admirable fill de Verdú.

¿Per qué, com nos deya un dia un digníssim Jesuista, no s' ha dedicat encara un recort perenne al esforçat Pere Claver, alsantli un monument en que hi prenguessin part las quatre provincias catalanas, ja que las quatre va ell santificar ab la seva presencia? ¿Per qué no s' ha pensat en aixó? ¡Ah! La resposta está á la vista: perque l' invicte mártir era... Jesuista. Y ja está dit tot. Si Pere Claver no hagués vestit la humil sotana de la Companyia de Jesús, probablement, ab seguritat, obtindria 'ls llors de la actual generació, que 'l dignificaria com á héroe.

La sotana espanta als partidaris de las ideas modernas, quan deuriam compendre que l' heroisme sens sotana es molt escàs, y que per tant sant Pere Claver si no hagués tingut la fé que l' hi inspiraba 'l hábit que vestia, que suposa la inmolació y 'l sacrifici, no hauria sigut capás de realisar tals proesas y heroicitats tan grants.

¿Qué nostre sigle no honra com se mereix á sant Pere Claver!

No importa, ja l' ha honrat Deu cridantlo á la gloria; ja l' ha enaltit nostre Pontífice Lleó XIII continuantlo en lo catálech des Sants en lo dia 15 de Janer prop passat, ja l' honrará com se mereix la Catalunya católica y amant de las verdaderas glorias, acudint en fervorosa y numerosíssima peregrinació á Verdú en lo dia 21 del present mes.

¡A Verdú, pues, católich catalans! ¡A Verdú á pregar per l' Iglesia, pél Papa y per l' Espanya! ¡A Verdú, á demanar al Cel fermesa y constancia, per mediació de sant Pere Claver á fi de lluytar sempre, sempre sens may cedir en la defensa de la vritat!

¡A Verdú! sí, á cridar ab totas nostras forsas:

¡Visca sant Pere Claver!

¡Gloria á la Companyia de Jesús!—O.

BIBLIOGRAFÍA.

Hem rebut un exemplar de la *Guia de Barcelona* que acaba de publicar lo Sr. Chichón.

Si sempre es necessari al foraster un llibre de tal género, ab més motiu ho ha de ser durant la época de l' Exposició Universal, en que tants y tan variats assumptos convindrà coneixer, y tots los pot resoldrer la *Guia* en qüestió, que com se compendrà te la ventatja de haberse donat á llum en la fetxa precisa de la inauguració del Certámen.

Lo llibre aludit es una verdadera guía del foraster en Barcelona y del que no sent foraster vulgui coneixer molts detalls referents á l' Exposició, pues hi ha 'ls planos de la mateixa y també 'l de la ciutat.

Una omissió, pot ser involuntaria, hi hem notat: la dels Centres católichs, que sent tants en número en aquesta capital, ni un sol ne consta en la *Guia* editada pél Sr. Chichón, á qui supliquém, que si ha de fer segona edició, no olvidi ferlos constar.

Hi ha edició espanyola y francesa, y s' ha fet una tirada de 100,000 exemplars, que s' venen al preu de una pesseta en todas las llibrerias, en las estacions dels ferro-carrils, fondas, etc.

—*—

En atenta comunicació firmada pél Sr. President del *Centro de Católicos*, de La Bisbal, se 'ns participa que han sigut oferts quatre nous premis pera 'l Certámen literari d' aquella societat, qual Cartell varem publicar en un dels últims números de *LO CRIT DE LA PATRIA*.

Dits premis son los següents:

UNA PLOMA D' ARGENT. Lo Centre de Católichs d' Olot ne fa ofrena al autor de la millor col·lecció (de dotze al menys) de taules morals en vers catalá.

Patrología hispana P. P. zemli IV. Sis tomos de la biblioteca «La Verdadera Ciencia Española» oferts per la revista «Dogma y Razón» al escriptor que degudament explique en prosa ó vers catalá l' intransigencia del mártir Sant Eulogi.

UNA IMATJE D' ARGENT DEL SAGRAT COR DE JESÚS. Ofrena del Sosi d' Honor Rvnt. Benet Torró, Pbre., M. A., que s' adjudicará á qui cante ab més acert en prosa ó vers y en catalá, castellá ó llatí, aquelles promesas de N. S. Jesucrist en que assegura que benehirá las obras que sian consagradas á son Cor santíssim y tindrà en ell escrits los noms de sos aymadors y propagandistas de sa devoció.

L' IMITACIÓ DEL SAGRAT CORT DE JESÚS. Llibre del Rvnt. P. Arnoldo S. J. ofert per la Joven-tut Católica d' Ayguaviva el autor d' un ben escrit treball catalá en prosa ó vers sobre l' excel·lencia d' aqueixa devoció.

—*—

Nos han visitat las Revistas *El Mensajero del Corazón de Jesús*, de Bilbao, edició gran y petita, que ab tan acert y éxit dirigeixen los RR. PP. Jesuitas; *Dogma y Razón*, *La Hormiga de Oro* y *La Exposición Vaticana ilustrada*, d' aquesta ciutat.

FILLS DE MARIA, AL MIRACLE.

¡GRAN ROMERÍA!

Si, Catalans: nostra més benvolguda dolsament nos convida altra voltá al Miracle. La Reyna de las tres coronas, la Mare del cast y sencera amor, María dels miracles á tots nos crida; y li plaurá molt véuernos reunits lo dia 27 del maig próxim vinent, festa de la Santíssima Trinitat en lo seu grandió temple.

¿No sentiu lo repich de escodas y martells que ressona en aquella deliciosa soledat? ¿Qué no endevinau encara lo particular y providencial objecte que motiva tan gran festa? ¡Ah! es que aquella amada Senyora sab inspirar cosas grans, empresas difícils. Es que va á desapareixer aquell trist aspecte que feya plorar als passetjants, y que tantas vegadas havia fet exclamar també als devots romeus: *Malaguanyada obra que acabada no sia*. Va, donchs, á posarse la primera pedra sobre la última que posaren nostres passats 80 anys endarrera, y que la ingratitud del temps havia interromput.

Al Miracle, fills de Maria, y cumplerts veureu vostres desitjs. Al Miracle, y un cant de dolsa alegría brotará de vostres cors. Al Miracle, Piscina portentosa de salut, ahont centenars de malalts la reben si ab viva fé la demanan. Al Miracle, á oferir allí nostres dons, y posar

pedra sobre pedra à la gegantesca obra que la fé comensá, y nostra generosa caritat ha de acabar.

¡Ah! mentres que al crit satánich é infernal de guerra á Deu, á la Iglesia y al Papa las sectas impias se uneixen y afilan lo punyal alevós, nosaltres també debém unirnos al crit màgich de *Fills de María, al Miracle*; y lo mentat dia será lo mes ditxós y á propòsit pera glorificar á Deu, vindicar á la Iglesia, victoreijar al Papa y enlayrar á María, en ocasió solemne de inau-gurarse la continuació de la tan renombrada obra del Santuari del Miracle.

Solemnes cultos que en lo expressat dia se tri-butarán á la gran Reyna en son hermós y justament celebrat Santuari.

A las vuyt horas del matí Comunió general, ab acompanyament de orga.

A las nou y mitja la imponent cerimonia de posar la primera pedra, armonisant tant solem-ne acte una banda de música y una forta tronada.

A las deu solemne funció á tota orquesta, en la que oficiará lo M. I. Sr. Vicari General de Solsona, si es possible, ó altre en son lloch, y ocuparán los respectius pulpits dos distingits oradors sagrats, coronant la gran festa lo santi-

ssim Rosari y á las dos de la tarde solemne pro-fessó.

Al Miracle, donchs, fills de María, á presen-ciar un acte que recordaréu ab viva emoció tots los dias de vostra vida.

¡Viva la Iglesia! ¡Viva lo Papa! ¡Viva María Santísima del Miracle!

Riner 17 Abril de 1888.

La Comissió promovedora.

CATÓLICHS LLIBERALS.

Pues amarga la verdad
Quiero echarla de la boca.

(Quevedo).

Avuy que fa tant bon dia
Per treure' al sol los drapets,
He pensat estendrels are,
Que per cert no son molt nets.
Hi ha gent de mala casta
Que semblan uns bons minyons
Perque van á oir la missa

Y escoltan tots los sermons.
Pertencixen al cassino
No, per mal ni per cap be,
Sols per tenir una casa
Per aná' à pendre' café.
Entra un jove en un cassino
Qu' es en extrém llibertí,
¿Martxa l' altre ab los católichs?
Sols de aquet tenen qué dir.
Son católichs, apostólichs,
De romans no cal dir rés
Son una gent molt honrada
Saben fer tots los papers.
Si may fan saraus de máscaras
També saben pendre' hi part
Y van á missa darrera
Sense mirar si fan tart.
Un dia per certs assumptos
A casa seva aniréu
Al moment treurán cadiras
Y dirán que hus assentéu.
Entre mitj de la conversa
Certas cosas sabrán dir
Que, vamos, tot bon católich
Per cap preu las pot sentir.
—Are si que 't veig herbeta—
Podrá dirs' lo qué tal sent
—Francament sempre pensaba
—Qu' erats home més prudent
Jesucrist que no s' enganya

Ja va dir ben net y clár.
 «De la abundancia del cor
 Prou la boca en parlará.»
 Si miréu sa biblioteca
 En valor ya no te preu,
 Rés falta del més católich
 Ni tampoch del més ateu.
 Si algun dia en lo cassino
 Murmuran dels sacerdots
 També hi donan cullerada
 ; Sens pensar que 'n son devots!...
 Ve lo cas que 'l Sr. Bisbe
 Los dona una pastoral
 Surten tots, y 'l van á rebre
 Ab jaqué y barret ben alt.
 Fan un día una comedia
 Qu' és lo més escandalós,
 Ells y van tranquils y guapos
 Sense ferhi 'l vergonyós.
 Al peu de la lletra passen
 Tots aquestos disbarats,
 Es lo qué Jesús ja 'ls deya :
 «Son sepulcres blanquejats.»
 Si 'ls parleu dels drets del Papa
 Ja treuen foch pels caixals,
 En aixó molt be 's coneixen
 Per católics lliberals.
 Si la Iglesia, plorant, parla
 Perque veu lo mon com vá
 Volen també aconhortarla

'Nan de en quant á combregá.
 Tal com son, lectors, presento
 Los mestissos, retratats:
 Son per dintre plens de escoria
 Si per fora blanquejats.

Baldomero Armengol.

Allá vá que trona.
 Y comensan á plourer ... *cridorias*.

Habém rebut lo primer número de un periódich *il-lustrat* (sense respall) de Madrid titulat *El Libre Pensamiento*. Agafat convenientment ab un drap (pera no embrutarnos las mans) hem fet l' análsis corresponent y trobat ideas, ó microbis sense cap ni peus, absurdos á grapats, contradiccions á quarteras, pocas soltas á cabassos, y tres ó quatre sachs de blasfemias políticas y religiosas.

Y á totas aquestas, lo govern que tals publicacions autorisa s' anomena católich.

L' altre dia, com deuen saber ja, se *reformá* lo partit reformista.

Es dir, en Lopez Dominguez y Romero Robledo que constituían lo partit se dividiren.

Y ab aquest motiu no cal dir que lo partit queda *partit*.

Quedan los uns per en Romero Ro...bleda y 'ls altres per en *Lopas Domin...gas* (oli).

Verificantse aixís una *resta* per un costat y altre.

Los dos bandos (com si diguesim, moros y juheus) pretenen tenir més prosélits, cada qual procura presentar més noms *Multiplicantlos*, qu' es un *contento*.

De manera que 's van *partir, restar y multiplicar*.

Sols los falta *sumar* pera realisar las quatre operacions aritméticas.

Pero aixó no ho lograrán, en primer lloch, perque no son poder; y en segon perque las dissidencias obstruheixen lo camí dels que volían acostarshi.

En Lopez Dominguez (nebot del seu oncle y fill de sa mare) está fet una furia contra 'n Romero, y l' hi procura llimar las dents, mentres aquest l' hi arrenca á Lopez las plumas de son casco y l' hi clava cada pinyach que canta 'l credo.

L' altre dia en Ro...bleda, surt entussiasmat

contra aquell y diu devant de numerosos amichs seus:

Lo que es á mi, ni Lopez ni Dominguez me quitan las dos RR.»

¿Dos RR.? Ja sé que volen dir:

Roch y Ruch.

—*—

Una correspondencia madrilenya de cert periódich, comensa aixís:

«Con motivo del jolgorio, juerga, jollin, ó lo que fuere, promovido por los ginetes del Congreso.....»

¡Uy, uy; quantas j j j j j!

¡Quinas ganas te aquest corresponsal de fer escurar las golas.

Aixó 'ns recorda aquells versos que pronunciaba depressa un poeta tílich pera escurarse la clavaguera dissimuladament:

«Un gitano que el jaez
Apretaba á un jaco cojo,
Cogiendo, lleno de enojo,
De esquilar la tijereta
Dijo al majo: «por la jeta
Te lo encajo si te cojo.»

—*—

La Monarquía (lliberal) titula aixís un article:

«*El que venga detrás, etc.*»

Ja sap qui son, *La Monarquía*, 'ls que anirán detrás dels lliberals.

Los carlistas.

Pero ¡ep! ab escombras.

—*—

En Petra (Mallorca) ha contret matrimoni un jóve de 25 anys ab una senyoreta de 73.

Aquesta *senyoreta* y aquell jóve deuen ser devots de san Cánovas.

Debian llegir la vida y miracles del *mónstruo*, que s' va casar als 70 y tants ab una noya de 20 y tants, y per imitarlos..... van fer aquesta *monstruositat*.

—*—

L' altra setmana se 'ns va extraviar entre altres quartillas, una que parlaba de caps y de carbassas plenas d' aygua.

No sabém si algun fiscal va entrar d' amagatolis en nostra administració y 'ns la va pendrer.

Bon profit l' hi fassi.

—*—

Copio:

«En las Cámaras Italianas ha producido mal efecto el *Libro verde*.»

¡Diantre de lliberals italians!

No sé per qué tenen tant poca afició al *vert*.

¿Qué menjarán, donchs, si *vert* no volen?

—*—

De *Las Ocurrencias*:

«Los tres brindis que anunció *La Correspondencia* para el banquete de los maestros queda-

ron reducidos á un discurso-tapón del señor Sagasta.

»En él dijo al Sr. presidente del Consejo que la *tarea* más noble en los pueblos libres es enseñar al ciudadano.

»Y el fusionismo, no teniendo que enseñarle, le enseña los dientes.

»El país por su parte hace lo que puede.

»Y enseña los codos.»

Aixó avuy.

Que demá es possible que ensenyi 'ls punys.

O 'l garrot.

Pera no ferse mal.

—*—

Diu *El Resumen*:

«El general Lopez Dominguez aceptará lo que le dé la gana.»

»El general Lopez Dominguez rechazará lo que le dé la gana.»

Aixó ja es vell.

Perque tots los ministros han fet y fan sempre lo que 'ls hi dona la gana.

Pero s' acosta 'l dia en que 'l poble cansat d' aquest caciquisme lliberal, farà també lo que l' hi dongui 'l gust y la gana.

—*—

La Correspondencia Militar:

«No nos faltaba más que un poquito de ruido con los carlistas.»

Si que 's queixa aviat.

¿Que farà quan se comensin á repartir als lliberals castanyas, bolets, confits y monjetas?

*Apropinquat dies il-la
In qua sonet campanil-la
Et dabitur liberales
Ad cedendum æscas tales*

—*—

Del modo que s' tracta á nostre estimadíssim compatrici 'l Doctor Feliu Sardá:

La Congregació del Indice l' hi diu que *laudem meretur*.

Lo barbut Pidal l' hi diu «*autor de una escuela de difamación.*»

La Unió Católica publica un article infamant que titula: «*Una maniobra del señor Sardá y Salvany.*»

¿Tenen vergonya la lliberal Unió y 'l des preocupat Pidal d' anomenarse católichs?

¿Que dirán la Unió, Pidal y tots los mestissos al saber que en la recent peregrinació á Roma, lo Papa abraçá afectuosament al Doctor Sardá, y l' hi dirigí frasses falagueras per sos escrits y per sa conducta?

Creguim en Pidal: no s' digui católich.

Creguim la Unió: cambihi desde avuy son fals titul y posis en endevant *Unió lliberal, Unió masónica ó Unió del dimoni.*

Lo mateix dihém al *Criteri...* mestís de Barcelona.

—*—

El Vigilante, periódich de Osuna, porta lo següent avis:

«¡¡¡Alerta, españoles!!!

»No dejarse engañar por los farsantes y estafadores extranjeros, Mr. Richard Sheneider, residente en Paris, Rue D' Armaillé, núm. 22. Ofrece en pomposos anuncios máquinas para lavar ropas; y despues que se le manda el dinero tales máquinas no parecen, siendo un modo de rodar sin riesgo el que emplea dicho monsieur.

»Se suplica la posible circulación de este aviso, á fin de que no sean sorprendidos otros como el que este suelto escribe.»

Per lo que s' veu los senyors gabatxos, no enganyan á ningú.

Perque si be ab sas manyas no rentan la roba, en cambi no pot dirse que no rentin.... las butxacas.

—*—

Es curiós lo parte que ha donat al gobernador de Málaga l' arcalde de la ciutat de Ronda, ab motiu de la arribada á la mateixa del arxiduch Carlos Lluís de Austria.

Segons *El Correo de Andalucía*, estaba concebut en aquestos ó semblants termes:

«En el dia de ayer se ha presentado en esta un extranjero, al parecer aleman, guarda una conducta muy reservada; yo me presenté á él y

se negó á decir su nombre, se parece á S. M. la reina, segun me dicen.

»Ha salido esta mañana para Gobantes; ignoro dónde se dirige desde allí.

»Quedo esperando el verdadero príncipe.»

Donchs ja pot anar esperant sentat lo bon arcalde fusionista.

Que l' hi passará lo que als juheus:

Que encara esperan la vinguda del Messías.

—*—

En un poble de la provincia de Huelva, apresqué fa pochs dias penjant de una finestra de casa la vila, un extrany cartell.

Moltas personas creyentse que 's tractaba de un edicte de la autoritat, s' hi acostaren pera enterarse de son contingut y 's trobaren ab que dessota aquéll hi había un gat mort, y en lo cartell escritas aquestas paraulas.

«Alcalde, suelta el baston; y si no, lo que al gato.

»Médico *Moreno*, desaloja el pueblo y las minas, ó sino lo que al gato.

»Juan Platero, deja el juzgado, ó sino lo que al gato.»

Are jo:

Lo día que 'l poble no pugui aguantar més l' actual govern...

Lo que al gato.

Batllori Picasfort.

CUADRO DE LOS OOB.: DE LA RESP.: LOG.: LA SALETANA, N.º 222, QUE TRAB.: AL OR.: DE BLANES

Bajo los ausp.:. del Gr.:. Or.:. de Espana.

N.º	Nombres prof.:	Edad	Profesión	Naturaleza	Domicilio	Nom.: simb.:	Grad.:	Carg.: en log.:	Observaciones
1	Esteban Cárles.	31	Prof.: de Ins.:	Blanes.	Blanes	Theolongo.	3	1.º Vig.:	
2	Jaime Cristany.	30	Comercio.	Badalona.	»	Orsini.	3	Ven.: M.:	
3	Joaquín Queldra.	45	Ebanista.	Mataró.	»	Zorrilla.	3	Sec.: G.: S.:	
4	Juan Vilaseca.	39	Veterinario.	Blanes.	»	Virgilio.	3	2.º Vig.:	
5	Francisco Toldrá.	24	Prof.: de Ins.:	Villanueva y Geltrú.	»	Washington.	3	Orad.:	
6	Fidel Molas.	33	Alpargatero.	S. Andrés de Palomar.	»	Licurgo.	2	Tes.:	
7	Joaquín Domenech.	34	Chocolatero.	Blanes.	»	Rossini.	1		R.: Q.:
8	Camilo Dallet.	38	Fotógrafo.	Lot et Garona.	»	Laffayette.	2	Ob.:	
9	Manuel Martí.	33	Comercio.	Malgrat.	»	Espartero.	1	M.: Cer.:	
10	Joaquín Miquel.	45	Escultor.	Blanes.	»	Prim.	1		R.: Q.:
11	Matías Gonzalez.	43	Militar.	Quiruelas.	»	Quijano.	1	S.: Tem.:	
12	Elvira Marimón.	30		Villafranca del Panadés.	»	Minerva.	1	Hosp.:	

Representante cerca del Ser.: Gr.: Or.: de España.—Nicolás Gonzalez, Cid, gr. 30, Madrid.

La Correspondencia á D. Jaime Cristany, c. Esperanza, 6, Blanes.

NOVAS DE LA SETMANA.

A tots los periódichs y numerosos amichs y correligionaris nostres que s' han interessat per la salut de D. Manel Oller, pare de nostre Director, 'ls doném las més expressivas gracias, y tenim la satisfacció d' anunciarshi que en lo passat diumenge va iniciarse una relativa milloria en la salut del malalt, milloria que esperém pregarán á Deu que continui.

La setmana passada se 'ns extraviá una quartilla en la que donabam compte de la mort del célebre pintor Jessuita Germá Canudas, sucedida en lo Colegi que en Orihuela tenen establert los PP. de la Companyia.

Lo germá Canudas, doná ab sa magnífica paleta, gloria á Deu, gloria á la Companyia y gloria á si mateix.

R. I. P.

En Alemania s' ha format una lliga ab lo fi de impedir la difusió de grabats deshonestos, baix la direcció de un Sacerdot católich.

¿Quan podrém dir altre tant en Espanya?

Y á propósit.

Son verdaderament escandalosos los grabats y fotografias que s' exhibeixen en cert establiment situat en un dels carrers mes concorreguts de nostra capital.

Las reclamacions que sobre aquest punt ha fet diferents vegadas la premsa local han sigut desatesas.

Un altre apropiat:

En los mateixos aparadors del referit establiment s' hi veuhen també fotografias de homes

polítichs lliberals, tals com Zorrilla, Salmeron, Sagasta, etc., etc.

Lo qual que fa pendant.

Lo Rector de Ourches, que había sigut escandalosament calumniat per un lliure-pensador, acaba de morir; donant, además de un perdó generós pera 'l calumniador, la suma de 2,000 pessetas pera la educació de sos fills.

Traslado als periódichs difamadors, (com *La Tramontana*) de la anterior nova.

Aixís se venjan los católichs.

En Madrid s' ocupan los tribunals en formar causa á un fill que ha desafiat á son pare tantlo en tota regla com pugués ferho 'l més estrany enemich.

Aquest últim fruyt de la ensenyansa sense Deu, no era conegut encara. Ab lo temps se 'n veurán d' altres més monstruosos. En las escuelas cristianas s' ensenya als noys la lley de Deu que mana *honrar pare y mare*: avuy en las escuelas laicas protegidas per gobiernos lliberals se 'ls ensenya á desconeixel y ultrajarlo.

Alguna diferencia había de haberhi en 'ls resultats.

Lo Sr. Revington, pastor protestánt, abjurá fa poch sos errors rebent després la Eucaristia de mans de Sa Santetat.

¡Tant de bó l' hi concedeixi Deu lo dó de la perseverancia final!

Los misioners franciscans de Marruecos están montant en sa casa de Tánger una impremta árabe.

¡Retrogrados!

Un modest relotjer de Valencia ha construhit un relotje que deurá son mohiment á l' aygua y complará ab tanta corda com cantitat d' aquell líquit continga 'l dipósit, en la inteligencia de que una sola gota será la forsa motris del aparato, pera 'l qual se demanará molt en breu lo corresponent privilegi de invenció.

Aixís ho llegim en un periódich.

En un estimat company de Oviedo hi trobém lo següent interessant telégrama:

«Cavero, en nombre de los carlistas de Aragon adhirióse á la protesta hecha por *El Siglo Futuro* contra los artículos de Emilia Pardo Bazán publicados en *La Fé*.»

Efectivament nostre estimadíssim germá de Madrid ja ha publicat aqueix telegrama-protesta y molts altres.

¿No es la moral part de la civilisació? Per bo rratxeras d' aygua.... Ardent moren al any en Inglaterra, 50,000 personas; en Alemania 46,000; en Rusia 10,000; en los Estats Units 38,000; en Belgica 4,000 y en Fransa 1,500.

En lo poblet de Ganso, partit de Astorga, ha ocorregut un cas curiós:

A un gallego se l' hi había promés 550 pessetas, por un parell de bous.

Lo comprador entregá al gallego un bitllet de 500 pessetas y 10 duros en plata; mes aquest se enfutismá y desfé 'l tracte, exclamant, «yo non vendu mis bois á cuenta de retratus.»

Lo digne Sr. Coronel del Segon Divisionari de Artillería de Zaragoza, y demás jefes del seu regiment, han fet públich á sos subordinats que prohibían absolutament la blasfemia y que serían severament castigats los que en tal delict

incurriessin, per ser altament ofensiu no sols a la Divina Magestat y a las personas piadosas, si que també a las més descregudas.

La conducta de aquestos pundonorosos militars mereix nostres més corals mostrars de simpatia.

¡Pero son tan escassos los militars que aixís compleixin y fassin cumplir los preceptes divins y la Ordenansa!

—*—

Fa pochos días se presentá a una familia carregada de fills y en la suma miseria, un jove decentment vestit que l' hi entregá 20 pesetas.

Los pobres agrehits no sabían com donar las gracias a son benefactor, quant oiren de sos llabris, que 'ls deya que no l' hi debían res y que sols 'ls exigia que no batejessin al nen recent nat. Los pares sorpresos devant de semblant exigencia, digueren: «avans morirém de fam que faltar a nostras católicas creencias,» y varen retornarli 'ls diners. Lo jove tingué que retirar-se avergonyat. Varias piadosas personas al enterarse del fet, s' apressuraren a socorrer la desventurada familia.

—*—

Es digne de aplauso la conducta del jefe de la estació de Haro, prohibint en la estació la venta y circulació de periódichs tan indecents com *El Motín* y *Las Dominicals*.

—*—

En obsequi a la vritat, hem de fer constar que al parlar de la revista religiosa *La Paz* que ha de veurer prompte la llúm en Ciudad Real, no pretenguerem suposar d' ella que havia de fer propaganda mestissa ni molt menos, puig nos consta positivament que 'ls seus ilustrats y celosíssims fundadors están animals dels més bons desitjos y tractan de defensar la sana doctrina en tota sa integritat y puresa.

Consti aixís, y consti també que dita publicació sols sostindrà guerra contra la impietat y contra las mitjas tintas, qual guerra es necessari sostenir si 's vol lograr la pau entre 'ls católics de bona voluntat.

Esperém, pues, poguer saludar lo nou germá de propaganda.

Escritas las precedents ratllas, rebém la visita del nou periódich de Ciudad Real *La Paz*.

En vista del primer número, confirmém lo bon judici que d' ell habíam fet, lo saludém afectuosament y deixém establert lo cambi.

—*—

En altre part del periódich haurán vist nostres lectors la excitació dirigida als católics pera concorrer a la romeria al Miracle que ha de tenir lloch dintre pochos días.

A propòsit de la mateixa se 'ns ha dirigit la següent carta, que creyém sera llegida ab gust per quants tinguin devoció a aquella venerada imatge.

Diu aixís la carta:

Sr. Director de LO CRIT DE LA PATRIA.

Barcelona.

Santuari de Nostra Senyora del Miracle.

Molt senyor meu: Espero mereixer de la fina bondad de V., 's servirà fer estampar en son apreciable, valent y católich setmanari la ad-

junta invitació y programa de la gran Romeria a est Santuari per lo dia 27 del present mes. Festa de la Santíssima Trinitat.

Se tracta de la inauguració de una empresa colosal, qual es la continuació de la interrompuda obra de una part de est grandiosíssim Temple, y qual no baixará segurament de 50,000 duros, sens apenas altres recursos que la fé y la confiança en Deu y en Maria Santísima.

La part del Temple concluit ja 's valora en un milió de duros, y en altres tants la grandiosíssima Casa-hospedería. Relativament al altar major y camaril són una maravel·la de mérit y de grandiositat que no tenen igual en España. Es una verdadera prenda de Catalunya que es menester ser vista pera ser justament apreciada y admirada.

Est Santuari está embellit de dos capellas totes de silleria, distans del Santuari, la una, dedicada a San Joan, uns 200 passos, y que acaba de ser restaurada; la altra, dedicada a San Gabriel, gotica y molt gran, y que ara se está restaurant, dista mitj quart de hora, aproximadament, y está situada en una hermosíssima altura prop de la qual 's conserva perfectament una grandiosa pedra de 3 metros 20 centígramos de llarch ab uns 2 metros de ample, la que a judici de personas competents es un *Dólmen* dels Celtas en que oferian sacrificis. Ahí mateix est *Dólmen* fou visitat y admirat per lo señor Jutje y altres respectables senyors de Solsona. Poch antes havia sigut visitat, examinat y admirat per lo insigne publicista senyor Planas y Espalter, y tots están unanimes en que realment es un *Dólmen* dels Celtas.

He pensat fer a V. esta petita historia de est preciosíssim Santuari, ahont pot venir-se sempre al carruatje, y perfectament bé desde Manresa y Cardona, al objecte de que V., ab sa acostumada habilitat, persuasió y eloqüencia 's digne fer conèixer al Catalans lo riquíssim tresor que se oculta en esta hermosa y deliciosíssima soledat del Santuari del Miracle, distant, 3 horas de Solsona y 4 de Cardona y enllassat ab estas importants poblacions per medi de sas respectivas carreteras.

¡Quin servey tant gran prestaria V., a la Religió y a esta boníssima Mare, si V. empleaba la sua ben trempada y católica ploma en fer conèixer be als catalans las riquíssimas prendaes que per tants y tants están ocultes en est pas-mós Santuari!

Senyor Director, encara que jo inmereixedor, espero mereixer est insigne favor de V., y en nom de esta bellíssima Senyora li demano, li suplico y aixís ho espera confiadíssim de V., est indigne esclau de Maria y S. S. de V., q. s. m. b.

Joseph Blasi, Capellá del Miracle.

Maig 2 de 1888.

—*—

En lo próxim número insertarém la alocució de la Junta de Peregrinació catalana a Montserrat, que com en los anys anteriors ha iniciat la *Pia Unió de Sant Miquel*, y tracta de portar a cap ab lo concurs de las altres associacions católicas en lo próxim mes de Juny.

LA MA DE LA PROVIDENCIA.

Verdaderament, la Historia 'ns presenta fets, en que clarament se veu que qui va contra Deu, al últim s' estrella. Los monarcas que per poderosos que haigin sigut, han atacat a l' Iglesia y al Pontificat, s' han estrellat irremisiblement.

No mentarém aquí lo que nos diu la historia de las edats antiga, mitja, y moderna: sols nos ocuparém d' un fet contemporáneo.

Tothóm sap que Napoleon III estava afiliat a la masoneria: aquesta malehida secta l' hi exigí la destrucció del Pontificat y del poder temporal del Sant Pare, a lo qual accedí Napoleon, fent retirar de Roma las tropas francesas que havia allí per protegir a la Ciutat Eterna de la xusma revolucionaria.

Poch després, Napoleón III abatut als peus de Prusia abandonaba son trono y sa patria. Pero las particularitats de sa caiguda donan una terrible llió.

Lo general francés Du Temple, publicà los següens datos que ningú ha pogut desmentir: «Lo dia en que nostras tropas sortiren de Roma, aquet dia mateix y no l' anterior ni l' següent sofrírem nostra primera derrota, aixó es, la derrota de Wisemburgo, en la que perderem tants homes com eran los que habían sortit de la Ciutat Eterna.—Lo dia en que l' últim soldat sortí d' Italia, de Civitta Vecchia, perderem nostre última y verdadera batalla, la de Reischoffen.—Lo dia 4 de Setembre de 1870, en que caigué la dinastia napoleónica, era lo 10 del 4 de Setembre de 1860, días en que Mapoleon III, temerós de las bombas d' Orsini, concertá en una entrevista ab Cavour la unitat d' Italia y la destrucció del Pontificat.—Lo mateix dia en que los italians aparequeren a las portas de Roma, los Prussians aparequeren a las de Paris, y abdos ciutats quedaren sitiadas per complert en lo mateix dia.»

Napoleon I també intentá la destrucció del pontificat y aixó fou causa de que l' Papa allavors regnant l' excomuniqués. L' emperador se n' rigué dibent: ¿Creu lo Papa que ab la excomunió, *las armas caurán de las mans de mos soldats?*—Algun temps després empenia la famosa campanya contra Russia plena de desastres sobre tot en la retirada forsoza del 19 d' Octubre en la qual, a causa del horrible fret que 's deixá sentir, *las armas queyan de las mans dels soldats!*

¿Qui no veurá aquí la ma de la Providencia?

Gay-Lussac.